

Noor Asharaf

Assistant Professor (Guest Faculty)

Dept. of Persian, MMHAPU, PATNA

Email: ashrafjnu@gmail.com

E-Content

Sem-1, Paper code: 102

Persian (M A)

Topic: Sistan City (Cont...)

سفال کلپورگان سراوان و سفال کوه میتیک مرکز از انواع سفال تولیدی در سیستان و بلوچستان است. مرداد ماه ۱۳۹۶ ارزیابان سازمان یونسکو به منظور بررسی ظرفیت‌های روستای «کلپورگان» به عنوان نخستین روستای نامزد شده، ایران برای ثبت جهانی وارد این روستا شدند. بعد از داوری یک ماه بعد به عنوان میراث ارزشمند موزه زنده سفال ثبت جهانی شد. در ساخت سفال، مردان فقط وظیفه حمل خاک از تپه تا محل سفالگری و آماده کردن گل را به عهده دارند و سایر مراحل ساخت توسط زنان انجام می‌گیرد. مصنوعات ساخته شده شامل: دیگ، سینی، کوزه، قلیان، گلدان، لیوان، قوری، مجسمه حیوانات و غیره. روستای کلپورگان در بیست و پنج کیلومتری شرق سراوان و ۳۵۰ کیلومتری زاهدان، واقع شده است.

سکه دوزی را یا به دیوار می‌آویزند یا جهت تزئین روی رختخواب می‌اندازند یا در عروسی‌ها به گردن شتر می‌آویزند. به جهت وجوه اشتراک فراوانی که بین اهالی سیستان و بلوچستان ایران با اقوام ساکن در کشورهای مجاور منطقه از نظر قومی، نژاد، زبان و فرهنگ وجود دارد، مشابهت‌هایی هم در هنرهای دستی ساکنین این مناطق وجود دارد که

امری کاملاً طبیعی است. به همین دلیل تشابهاتی بین سکه دوزی ایران با محصولات هند وجود دارد.

زرگری و نقره سازی یکی دیگر از هنرهای دستی سیستان و بلوچستان است. در اثر تغییرات زمان و عوامل متعدد دیگر، نقره سازی، جای خود را به طلا سازی داده است. زرگرهای بلوچ از اقوام و طوایف مشخصی هستند که علاوه بر جواهر سازی، انواع زیور آلات زنان را با مهارت تهیه می کنند. زرگرهای محلی زیورهای طلا و نقره را با نقوش ساده هندسی و نمادین می سازند. این زیورها برای زینت سر و گردن و گوش و بینی و دست و پا استفاده می شود. زیورهای بلوچی بیشتر شبیه زینت آلات مردم هندوستان است.

بزرگ ترین پایگاه تولید نهال میوه های گرمسیری جنوب شرق ایران نیز در استان سیستان و بلوچستان قرار دارد که با تأمین نیاز داخلی استان به ۹ استان دیگر کشور نیز نهال صادر می شود. «خرما، موز، مرکبات، انبه، پاپایا، گوآوا، چیکو، پسته و انگور یا قوتی» از جمله میوه های گرمسیری و نیمه گرمسیری سیستان و بلوچستان است.

سیستان و بلوچستان از جهت رشد و توسعه اقتصادی از مناطق در حال توسعه کشور است و از لحاظ توسعه کمترین توسعه را در میان استان های ایران دارد. زراعت اشکال متعددی دارد و صنعت آبی آن وابسته به رود هیرمند است. صنایع موجود در استان به دو دسته صنایع ماشینی و دستی تقسیم می شوند که صنایع ماشینی استان عبارتند از صنایع غذایی، نساجی، پوشاک و صنایع شیمیایی و کارگاه های فلزکاری، ریخته گری، ساخت لوازم خانگی و تانکر سازی. معادن این استان عبارتند از معادن مس، کرومیت، منگنز، سنگ مرمر. سنگ آهک و غیره.

به دلیل همسایه بودن سیستان و بلوچستان با پاکستان و افغانستان و همچنین وجود تنها بندر اقیانوسی ایران (چابهار) در آنجا، این استان از ظرفیت بالایی برای پیشرفت برخوردار است.